

Jeg skal om Nedsættelsen af dette Udvalg sige, at det havde selvfølgelig været ønskeligst, om det havde været muligt allerede i indeværende Samling at naa til en endelig Ordning af Bankens Forhold, men enhver, som kender lidt til de store Vanskeligheder, der melder sig ved en saadan Ordning's Tilvejebringelse, vil sikkert indrømme, at der er mange Ting, der skal tages i Betragtning, der er store Vanskeligheder at overvinde, og der skal Tid til at overvinde disse Vanskeligheder. Jeg tænker ogsaa, vi kan være enige om, at det, det drejer sig om her, er, at der træffes den bedst mulige Ordning, den Ordning, som Staten og Samfundet er bedst tjent med, og ikke en forhastet Ordning af disse vigtige Forhold. Jeg mener, vi maa give den Tid, der er nødvendig, og naar Regeringen ikke mener, at det er muligt i Øjeblikket at træffe en tilfredsstillende Ordning, men mener, at et Udvalg kan være til Nytte for Sagens Fremme, og ønsker et saadant Udvalg paa to Personer nedsat til at udarbejde et Forslag til en endelig Ordning, fremfor at Regeringen selv paa eget Initiativ foretager en saadan Undersøgelse, kan jeg tiltræde, at et saadant Udvalg nedsættes, idet jeg gaar ud fra, at det kommer til at arbejde i nær Kontakt med Ministeriet.

Den nærmere Anledning til Forslaget om Udvalget er jo, at Nationalbanken under de mange Forhandlinger, som er ført mellem Regeringen og denne om en Ordning af Landmandsbanken og om Tilvejebringelsen af den fornødne Kapital, har anset det for nødvendigt for at kunne medvirke til en Ordning ved dels selv at tegne Kapital og dels at faa andre til at tegne Kapital, at alle Forhold vedrørende Landmandsbanken klarlægges, og at der kommer til at foreligge en i Enkeltheder udarbejdet Plan. Dette bliver jo Udvalgets Opgave, og det kan jeg give min Tilslutning.

I § 2 findes angivet Hovedpunkterne i den Ordning, Regeringen anser for at være den bedste. I § 2, 1ste Stykke, hedder det: „Ved Ordningen skal Banken sættes i Stand til at fortsætte sin Virksomhed som selvstændig Aktiebanc, efter at dens Balance er nedbragt til en passende Størrelse“. Det fastslaaes altsaa her, at Landmandsbanken skal fortsætte som en selvstændig Aktiebanc, og det kan vi fra vor Side fuldt ud tiltræde og billige. Jeg tør maaske gaa ud fra — eller burde kunne gaa ud fra —, at man indenfor det Udvalg, som blev nedsat i Foraaret 1926 til Behandling af Landmandsbankens Forhold, og som afgav Betænkning den 6. Marts 1926, var nogenunde af samme Mening, idet der blev

fremsat en Opfordring til Ministeren for Industri, Handel og Søfart om „at lade paa-begynde en indgaaende Undersøgelse af alle Bankens Forhold samt Forberedelse af Forslag til en Nyordning, under hvilken Banken kan fortsætte sin Virksomhed, naar Statsgarantien bortfalder“. Man ønsker altsaa indenfor dette Udvalg enstemmigt, at Banken skal fortsætte sin Virksomhed, naar Statsgarantien bortfalder, og det mest nærliggende er da, at det bliver en selvstændig Aktiebanc. Selv om jeg godt forstaaer, at man fra en og anden Side har haft andre Ønsker, maa man alligevel gaa ud fra, at der i Udvalget har været nogenlunde Enighed om, at det skal være en selvstændig Aktiebanc, der skal fortsætte. Vi fra vor Side kan fuldt ud billige, at der skabes en selvstændig Aktiebanc.

I § 2, 2det Stykke, siges der: „Af udenbys Filialer, navnlig saadanne, som tidligere har virket som lokale Banker, sker Udskillelse til selvstændig Virksomhed i et saadant Omfang, som skønnes foreneligt med den samlede Virksomheds Tarv“. Her fastslaaes det ønskelige i, at de Filialer, Landmandsbanken har ude omkring, og som tidligere var selvstændige Banker, paa ny overgives til Befolkningen i det Omfang, det maa anses for ønskeligt. Man kan vel nogenlunde let blive enig om, at den Samlermani, Landmandsbanken i sin Tid udfoldede, og hvorved den søgte at samle Provinsbanker i størst mulig Udstrækning under sine Vinger for at gøre den til en dominerende Storbanc, var et af de mange Fejlgreb, som Landmandsbanken den Gang begik. Jeg maa derfor anse det for heldigt, at disse Filialer, hvor det kan ske, udskilles som selvstændige Banker.

I § 2, 3die Stykke, omhandles Oprettelsen af en Afviklingskasse. Oprettelsen af en saadan anser jeg for at være nødvendig. Thi naar selve Hovedbanken skal overgaa til selvstændig Aktiebanc, vil der naturligvis blive en Del Aktiver tilbage, hvorom der er stærkt delte Meninger, og som der vil blive Tab paa. Men det er jo lige saa givet, at en saadan Banc, hvor alle de solide Aktiver medfølger, og hvor der medfølger en meget betydelig Indlaanskapital, har en endog meget stor Værdi for dem, der skal overtage denne Banc. Af Hensyn til denne Værdi og af Hensyn til de mange Virksomheder, der er knyttet til Landmandsbanken, vil det være af den største Betydning, at man ikke udskiller mere end absolut nødvendigt til Afviklingskassen. Men selv om man tager dette Hensyn, bliver der dog tilbage til Afviklingskassen en hel Del forskellige